

طعم شیرین مسابقه

با مرور تاریخچه مسابقات تلویزیونی این مسأله اثبات می شود که هرگاه محصولی خوب روی آنتن بوده، مخاطب زیادی از آن استقبال کرده است. چه دورانی که امکانات برنامه سازی محدود بود و سازندگان به یک میز و چند شرکت‌کننده اکتفا می کردند، چه حالا که مسابقاتی در قواره «عصرجدید» تجربه شده اند.

مسابقات تلویزیونی ظرفیتی تمام نشدنی است که هربار شکلی از آن به بار نشسته و حالا بیراه نیست اگر این سبک برنامه سازی، یک «ژانر» نامیده شود. احتمالا وقتی نام این دست تولیدات به میان می آید، مسابقه ماندگار «مسابقه هفته» با اجرای زنده یاد ایزچ نورذری در اذهان تداعی می شود. این مسابقه که در دهه ۷۰ استعداد و هوش شرکت کنندگان را به چالش می کشید، همچنان جزو نمونه های درخشان است.

پیش از آن چند مسابقه خوب دیگر در تلویزیون تولید شده که ازجمله آنها می توان به «هوشیاروبیدار» و «نام ها و نشانه ها» اشاره کرد. هر دو مسابقه مخاطب کودک و نوجوان را در بر می گرفت و جزو تولیدات پیشرو بود.

«یک مسابقه و سی سؤال» با اجرای مرحوم حسین باغی را فراموش نکنیم که در زمان پخش و در روزهایی که کشور درگیر التهاب جنگ بود، فضایی بانشاط برای خانواده ها ایجاد می کرد.

در دهه ۷۰ سبک تولید مسابقات تغییر کرد و نمونه هایی مثل «راز سبب» و «مسابقه بزرگ» که متکی بر سنجش هوش و توان جسمانی شرکت کنندگان بودند، به سرانجام رسیدند. دنبال کننده ها خاطرشان هست که این دست مسابقات جقدر پیننده داشت و نام شان سر زبان ها بود. در همین سال ها نخستین مسابقه استعدادیابی تلویزیون با نام «قوی ترین مردان ایران» ساخته شد و بعدها در قالب «مردان آهنین» ادامه یافت. این مسابقه هم یک اتفاق بود و توانست موج آفرین باشد.

دهه ۸۰ را باید اوج رونق مسابقات تلفنی بدانیم که برنامه هایی مثل «رد پا»، «خط رو خط» و ... با اقبال گسترده مخاطبان روبه رو شدند. این شکل از مسابقات همچنان در تلویزیون دیده می شوند که البته به دلایل تغییر ذائقه ها، جایگاه قبل را ندارند.

زمان گذشت تا این که در دهه ۹۰ شکل تازه ای از مسابقات تلویزیونی در قالب «استعدادیابی» رونق یافت. شب کوک، خنداننده شو، کم دین برتر، زمانی برای خندیدن، عصر جدید، آقای گرازشگر، موج شب، میدون، ستاره ساز، چهار سه دو، ستاره بیست، جادوی صدا، بسرا، تهمتن و ... از این جمله هستند. بهتر می دانید که برخی از این مسابقات چطور خاص و عام را با خود همراه کردند و حتی در مسابقه «کم دین برتر» یک دوگانه عجیب میان ژولنه و حیایی شکل گرفت!

در اواخر دهه ۸۰ و با ورود به قرن جدید شکل های متفاوتی از مسابقات در تلویزیون تجربه شد. «سبقت» با اجرای سیاوش عقدایی مسابقه ای تعاملی بود که به رغم ایده خوب، در میانه راه متوقف ماند، «کهکشان» از فناوری واقعیت افزوده (AR) و واقعیت مجازی (VR) بهره گرفته و توانسته طیفی از مخاطبان را با خود همراه کند

این یادآوری صرفا برای اطلاع دوباره از ظرفیت مسابقات تلویزیونی است. مسابقاتی که هم سرگرم کننده هستند و هم ثابت کرده اند قدرت کشف استعداد دارند. بسیاری از مواردی که ذکرشان رفت در بازه زمانی پخش، حال مخاطب را خوب کرده اند و این یعنی برنامه سازان همچنان ظرفیتی یگبران به نام «مسابقات تلویزیونی» در اختیار دارند. طبیعی است که مخاطب حالا دیگر به تولیداتی دل می دهد که دارای کیفیت و استانداردهای بالا باشد. او در تلویزیون نمونه های موفق زیادی دیده است و به هر محصولی راضی نمی شود.

خبر

تابه امروز برنامه های متعددی با محوریت کارآفرینی از شبکه های تلویزیون و رادیو پخش شده و ضمن معرفی کارآفرینان به مخاطبان هم آموزش داده می شود چطور با هزینه کم می توانند کارآفرینی را آغاز کنند و موفق شوند. با توجه به اقبال مردمی از این برنامه ها، شبکه مستند سری جدید مجموعه «زندگی من» را تهیه کرده است.

سری جدید این مجموعه به تهیه کنندگی و کارگردانی

کی از همه کتابخوان تر است؟

کتاب و کتابخوانی از موضوعات دستمایه برنامه های تلویزیونی است که بیشتر در قابل گفت وگویی معرفی کتاب روی آنتن می رود. حالا این سوزه، محور یک مسابقه در شبکه نسیم قرار گرفته است. این مسابقه با نام دیدی نو که تا امروز خبرهایی درباره آن داده بودیم در ۲۸ قسمت با اجرای حمید گلی روی آنتن می رود. مهراں میراصلی، تهیه کننده مسابقه در گفت وگو با جام جم توضیح می دهد: دیدگاه رهبر معظم انقلاب درباره مطالعه و ترویج آن در جامعه می تواند الگو و انگیزه بسیاری از ما در این راه باشد. ایشان سال ۷۴ با اشاره به اهمیت مطالعه کتاب فرمودند: «من اگر بدانم هر روز یک ساعت باید حرف بزنم و نتیجه اش این باشد که مردم کتابخوان شوند، حاضرم روزی یک ساعت و نیم حرف بزنم. منتها چیزهایی هست که با گفتن تنها تمام نمی شود. این، گفتن به زبان های گوناگون می خواهد تا یک عادت از بین برود یا به وجود بیاید.»
خب با این الگو من هم مثل خیلی از ایرانی هایی که با دیدن رسانه مطالعه در کشور متعجب و متأسف می شوند، از این شرایط گلایه داشتم. بسیاری از دلسوزان رسانه و شخص رهبر انقلاب هم شدیداً پیگیر این موضوع بوده و هستند. فکر می کنم کار کردن در حوزه کتاب ضمن این که خیلی مهم است، سخت هم هست و ابعاد مختلفی دارد که کار کردن روی هر یک از آنها شاید ماه ها و سال ها زمان و تحقیق بخواهد. این که بیاییم و مخاطب را به صورت صفا شعاری، دعوت به مطالعه های تکراری کنیم یا ارائه آمار و ارقام مطالعه در کشورهای دیگر را به رخ بکشیم، برایش زیاد هدف نخواهد بود. به ویژه که مخاطب امروز با انواع پلتفرم ها سر و کار دارد. به همین دلیل شناخت مخاطب و نیازهایش، مهم ترین پیش نیاز ساخت هر برنامه تلویزیونی به ویژه در حوزه هایی مثل کتاب و مطالعه است. وی می افزاید: تمام تلاش ما این است که افراد و گروه هایی از این نوع را تشویق و ترغیب به مطالعه کنیم و این مهم ترین ویژگی برنامه ما در مقایسه با برنامه های دیگر در حوزه کتاب و مطالعه است.

از فقه زندگی چه می دانید؟

یکی از مسابقه های شبکه دو سیما که با موضوعی متفاوت روی آنتن می رود، «مجا» است. چنان که در تعریف برنامه آمده «این اولین و جدیدترین مسابقه تلویزیونی با موضوع فقه زندگی است. دین یکی از اصلی ترین برنامه های زندگی بشریت است که عمل به دستورات آن می تواند منشا خیرات و ثمرات زیادی برای انسان باشد. این مسابقه اولین برنامه تلویزیونی با موضوع قوانین سبک زندگی است که همه اقشار جامعه می توانند در آن شرکت کنند.» این مسابقه به تهیه کنندگی حسین نصیری، روح، ... محقق رادو کارگردانی هنری سید مجتبی طباطبایی و با اجرای سپیل اسعد و کارشناسی سید کاظم روحبخش پخش می شود. فصل دوم مسابقه بر پایه پرسش هایی مرتبط با احکام کاربردی در بخش های مختلف زندگی است که پخش می شود. دست اندرکاران برنامه تلاش دارند با لحنی صمیمانه، از وجه سرگرمی هم غافل نشوند و مخاطبانی را هم که چندان از موضوعات فقهی مطلع نیستند، پای برنامه خود بنشانند. حسین نصیری، یکی از تهیه کنندگان برنامه در گفت وگو با جام جم درباره ساخت این برنامه بیان می کند: در حوزه برنامه سازی باید دنبال عنصر سرگرمی هم باشیم.

موضوع احکام به خودی خود سنگین است و فضایی خشک جدی دارد. برای ساختن برنامه ای با این محور که بتواند مخاطب را جذب کند، باید سراغ قالب تازه ای برویم. با همین تفکر پیشنهاد ساخت مسابقه را مطرح کردم که دکوری شیک، موشن هایی دیدنی و سروشکلی استاندارد داشته باشد. البته چالش هایی هم وجود داشت. برای مثال موضوع اخلاق نظر مراجع از مسائلی بود که با آن مواجه شدیم. در این مورد مشورت کردم و به حوزه اشراکات چند نفر از مراجع بزرگ که مقلدان بیشتری دارند، رسیدیم.

یافتن جواهر سرخ در جنوب

مدتی است رقابت میان چهره ها در قاب تلویزیون باب شده و این افراد از حوزه های ورزشی، هنری و ... هم در مسابقه ها حضور دارند. مسابقه «جواهر سرخ» که پیش از ایام محرم و صفر روی آنتن می رفت، مدتی است پخش خود را از شبکه نسیم از سر گرفته است. این مسابقه با حضور هنرمندان، ورزشکاران و چهره های ملی و بین المللی در سه گروه ۶ نفره تهیه و تولید و در جزیره هرمز تصویربرداری شده و به کارآفرینی هم توجه دارد. سوزهای که مدتی است از زوایای مختلف دستمایه برخی مسابقه های تلویزیونی قرار می گیرد، محمد رحیمی، تهیه کننده برنامه در پاسخ به این پرسش که مسابقه «جواهر سرخ» مانند مسابقه های دیگر نمونه مشابهی داشته یا نه، پاسخ می دهد: قطعاً نمونه های مختلفی داشته است. به هر حال

آرش لاهوتی امروز ساعت ۹ از شبکه مستند پخش می شود. این اثر با روایتی از زندگی محمدحسن مرجانی کارآفرین ایرانی روی آنتن می رود.

فصل جدید این مجموعه مستند در ۱۳ قسمت حدود ۳۰دقیقه ای تولید شده، این مستند در قسمت جدیدش که امشب پخش می شود به زندگی و کارآفرینی به شیوه محمد حسن مرجانی پرداخته است.

گشت کنترل شده در کهکشان

مسابقه تلویزیونی «کهکشان» که این روزها فصل تازه آن از آنتن شبکه پنج سیما پخش می شود از فصل اول با فضای خود مخاطبان را غافلگیر کرد چراکه بر پایه محتوایی تازه و کمتر بیان شده در حوزه ارتباطات روی آنتن رفت. کهکشان در ۲۶ قسمت ۵۵ دقیقه ای تولید شده است. یکی دیگر از وجوه تمایز این مسابقه حضور بازیگرانی است که در نقش های مختلف اجرای برخی قسمت ها را برعهده دارند. آرینا تارکاشوند، کیما گیالاتی، اصغر حدیری و علی کاظمی از جمله این افراد هستند. کهکشانیها به نوعی بلات «کهکشان» است که در استودیو درو قالب مسابقه تلفنی یکشنبه تا پنجشنبه ساعت ۲۲ پخش می شود. به گزارش جام جم، کمیل سوهانی، تهیه کننده این مسابقه درباره فصل جدید کهکشان بیان کرد: این مسابقه تلویزیونی جمعه ها و شنبه ها ساعت ۲۱ از قاب تلویزیون پخش می شود.

ما در نوح روایت، کارگردانی و دکور تغییراتی جدی داشتیم، همچنین روند بازی را رو به سختی بردیم و روایت و کارگردانی را در حالت استاتیک به سوی دینامیک بردیم تا حس تنش استودیو به مخاطب نیز منتقل شود. مجری ای که در فصل پیشین داشتیم، باید در صحنه حضور پیدا می کرد و شرکت کنندگان را راهنمایی می کرد اما در این فصل مجری در اتاق فرمان نشسته و مسابقه را از دور کنترل می کند. اما در این فصل سپند امیرسلیمانی را که ویژگی کنترل گری و میزبانی شرکت کننددها را دارد به عنوان مجری انتخاب کردیم.

تماس ترس با تجربه های تازه

«من هدایتگر تجربه رقابتی تماس هستم. من از میان شما که در مصاحبه شرکت کردید، افرادی را انتخاب کردم که ویژگی ها، پیچیدگی ها، تجربه ها و علایق، ترس ها و شکست های شان، قصه های تماس را می سازد. رقابت افراد با زمان های محدودی که من در اختیارشان قرار می دهم و ماموریت ها و چالش هایی که باید انجام دهند، هیچ راه برگشتی ندارد! چون قصه ها باید به آخر برسند. من از اینجا خواصم به همه چیز هست چون آنچه را که باید بدانم خودتان در اختیار گذاشتید. درست موقعی که فکر می کنید به نقطه ای امن رسیدید، بحران شروع می شود. هزار امتیاز اولیه معادل ۵۰ میلیون تومان، هدیه من به همه شرکت کننددهاست؛ منتها اگر بتوانند تا آخر نگهش دارند. هر خطا و تصمیم اشتباه، از دست دادن زمان و انجام ندادن چالش ها از این امتیاز کم می کند. این که در آخر برای شان چه باقی می ماند، محاسبه می شود. همه چیز از یک تماس شروع می شود...» این جملات آغازین مستند مسابقه تماس است که از زبان هدایتگر آن یعنی سیاوش طهمورث و به دوربین گفته می شود تا رنگ شروع رقابت به صدا دربیاید. رقابت تک نفره شرکت کنندگان با خود و ترس های شان. این برنامه به تهیه کنندگی حسن آخوندپور و طراحی صابر ... دادیان مدتی است راهی آنتن شبکه افق سیما شده است. همان طور که اشاره شد در ابتدای هر قسمت از این مستند مسابقه، هدایتگر عنوان می کند که شرکت کنندگان برای رویارویی با ترس ها کسب تجربه های تازه در این مسابقه آژوده می شوند. از آخوندپور، تهیه کننده «تماس» می پرسیم در این مسابقه با چه چالش شرکت کنندگان را با این چالش ها مواجه می کنند؟ او در گفت وگو با خبرنگار «جام جم» پاسخ می دهد: به دنبال نمایش مسئولیت اجتماعی شرکت کنندگان هستیم. غالباً از میان افراد متقاضی، کسانی به عنوان شرکت کننده انتخاب می شوند که علاوه بر دغدغه های شخصی، به نوعی مسئولیت ودغدغه اجتماعی هم داشتند.

شوتبال با دآوری چهره ها

شوتبال که چند سالی است با اجرای چهره ها راهی آنتن شبکه نسیم شده است؛ فصل تازه اش این روزها پخش می شود؛ فصلی با اجرای علی عامل هاشمی و سوگل طهماسبی و تهیه کنندگی مقداد مومن نژاد. این مسابقه از عنصر ورزش و حرکت برای رقابت بهره برده و به این واسطه فضایی مفرح و پرتحرک را ایجاد کرده است. این فصل یک تفاوت تماشایی

مخاطبانش نشد.

در هر قسمت از راز سبب پنج شرکت کننده حاضر می شدند و در لوکیشی که بیشتر شبیه بود به یک خانه قدیمی بزرگ با اتاق هایی تو در تو و پله های بسیار، در هر مرحله به فرمان و با هدایت مجری کارهایی را انجام می دادند که بیشتر جنبه هوش، عملیات و ورزش داشت.

این شرکت کننددها باید در هر مرحله برای رسیدن به سبب تلاش می کردند و اگر می توانستند سبب را بردارند امتیاز آن مرحله را دریافت کرده و به مرحله بعد می رفتند و در نهایت راز سبب را کشف می کردند. درمجموع این مسابقه هم در زمان پخش خودش طرفداران بسیاری داشت و مورد توجه مخاطبان قرار گرفت.

آرش لاهوتی تهیه کننده، کارگردان و تدوینگر این مجموعه مستند است و از دیگر عوامل آن می توان به فیلمبردار، صادق سوری، تحقیق و پژوهش؛ محبوبه جعفرزادگان، ساخت موسیقی؛ بهنود یخچالی، صدابرداران امید قربانی، امین جعفری، سینا اکبری، پوریا افرا، امید کریم و نورآ... سوادکوهی و مدیرتولید احسان کرمانی زاده اشاره کرد. پخش سری جدید زندگی من، تولید جدید شبکه مستند سیما از هفته گذشته آغاز شده است.

نگاهی به تعدادی از مسابقه های سید

رنگین کمان مسابقات

مسابقه از آن ژانرهای پرطرفدار تلویزیونی است که بسیار هم از آن برای برنامه سازی و جلب توجه مخاطبان به قاب تصویر بهره برده می شود زیرا چندین عنصر جذابیت از جمله رقابت، هیجان، سرگرمی، چالش و ... را توامان دارد. با نگاه به کارنامه تلویزیون مسابقه های زیادی به خاطرم ان می آید که با سروشکل های مختلف راهی آنتن شدند و برخی برای ما امروز حس نوستالژی دارند. مسابقه محله، ببین و بگو، مشاعره، مسابقه هفته، راز سبب، مسابقه بزرگ، ۳۰۳۰، همسران، از مدرسه تا مدرسه و ... برخی از این عناوین هستند. هنوز هم مسابقه هایی را سراغ داریم که در فضا های پیشین و با به چالش کشیدن اطلاعات عمومی یا رقابت های میدانی راهی آنتن می شوند. مواردی هم هست که ساختارهای تازه و متفاوتی چون مستند مسابقه یا محتوای بدیع را انتخاب کردند. همچنین با دکورهای عظیم و بهره بردن از تکنولوژی سعی در برودن

استان هارفته و نخبه های استان را پیدا و با آنها تمرین کردیم تا نفرات برتر هر استان معرفی وبعد برای مسابقه به تهران بیاوریم.

یک جمع خودمونی

شرکت در رقابت ها با حضور نزدیکان معمولاً فضای شیرینی را در قاب تصویر ایجاد می کند. به تاگی مسابقه ای روی آنتن شبکه سه سیما رفته که اساس خود را خانواده قرار داده؛ آن هم خانواده گسترده که با همدیگر در این برنامه شرکت می کنند و در خلال آن با حضور در آیم های بامزه و مفرح رقابت دارند. رقابت هایی که به نظر می رسد از جنس بازی های قدیمی است که

هم نسبت به فصول قبلی دارد و آن هم ساخت مستندی از زندگی برخی شرکت کننده هاست که در حین برنامه به نمایش درمی آید و مخاطبان را با فراز و نشیب هایی که آنها پشت سر گذاشته اند، آشنا می کند. مومن نژاد در گفت وگو با خبرنگار جام جم با اشاره به پخش چند فصل از این برنامه

تلویزیونی می گوید: «فکر می کنم یکی از دلایل موفقیت برنامه شوتبال این است که بعد از نمایش چند دوره از برنامه تمرکزمان را روی نوجوانان به عنوان جامعه هدف متمرکز کردیم؛ بچه هایی که در محدوده سنی ۱۲ تا ۲۰ سال هستند، همچنین با توجه به این که در سه فصل گذشته از قهرمانان کشور برای شرکت در مسابقات دعوت کردیم توانستیم شمار بیشتری از مخاطبان را به سمت این برنامه جذب کنیم و حالا می بینیم بینندگان با ما همراه شده اند و در مسابقات جایگاه قابل توجهی یافته ایم.

این تهیه کننده تأکید می کند: «یکی از تفاوت های جذاب و متمایز برنامه شوتبال که بارها به بنده گفته شده این است که از سال ۱۳۹۹ اولین برنامه تلویزیونی هستیم که زنان در آن به عنوان مسابقه دهنده شرکت کرده اند و دست به رقابت می زنند؛ یعنی نه تنها طی چند دهه اخیر چنین اتفاقی در رسانه ملی رخ نداده بود بلکه حتی قبل از انقلاب هم زنان در چنین مسابقاتی حضور نداشتند.»

باهوش ها رقابت می کنند

هوش، قدرت ذهن، حافظه، سرعت عمل و هوش عملی ویژگی افرادی است که به عنوان شرکت کننده در مسابقه «هوش برتر» حضور پیدا می کنند و در رقابت با دیگر شرکت کنندگان توانایی خود را به چالش می کشند. هوش برتر یکی از مسابقه های ویژه و متفاوت تلویزیون است که به دلیل ویژگی هایی که دارد به فصل پانزدهم رسیده و گروه در حال تولید سری سوم این مسابقه است که از شبکه نسیم روانه آنتن خواهد شد. پیمان پورمقیمی، تهیه کننده مسابقه هوش برتر در پاسخ به این سؤال که این مسابقه مدت هاست که روی آنتن است از چه راهکارهایی استفاده کردید تا تازگی و طراوت در سوالات برای مخاطبان حفظ شود؟ به جام جم می گوید: ما تمام مسابقات این طرف و آن طرف را تحلیل و عوامل جذب بیننده شان را شناسایی کردیم و تلاش کردیم بر اساس آن و با توجه به دانش بومی فرهنگی و محیطی ایرانی مسابقه جداگانه طراحی کنیم. خاصیت مسابقه هوش برتر این است که تمام پخش ها، داخلی طراحی شده و هم وسایل طراحی صحنه و هم بازی های ما داخلی است، ما در فصل اول مسابقه هوش برتر حدود ۵۸۰ بازی طراحی کردیم که تمام طراحی بازی های اتاق فکر خودمان بود. برای سری جدید حدود ۲۴۰ بازی در دستور کار داریم.

وی بیان می کند: با توجه به ماهیت هوش بازی های گوناگونی را طراحی کردیم؛ ضمن این که حافظه و سرعت عمل را نیز به مراحل مسابقه اضافه کردیم. پس چیزی که در مسابقه هوش برتر می بینید تلفیقی از علم، بازی سازی و سرگرمی با مدیوم تلویزیون است. خیلی مهم بود بازی هایی که طراحی می کنیم به گونه ای باشد که شرکت کننده همدات پنداری کند و بتواند در مسابقه شرکت کند. تا به امروز بازخورد مخاطبان بسیار عالی بوده و بازخورد را از همه رده های سنی دریافت کردیم. در حال حاضر در پیش تولید برای سری سوم فصل پانزدهم از این مسابقه هستیم که ساختارش با دوره های قبل متفاوت است و به مراکز

خاطره

مسابقه ای صمیمی با شیرین کاری

طرفداران برنامه مسابقه محله بودند که با اجرای مسعود روشن پژوه روانه آنتن می شد، این مسابقه به حدی جذابیت داشت که بچه ها عاشقانه این مسابقه را دنبال می کردند، زیراهم سن و سال های شان را می دیدند که در این مسابقه شیرین کاری انجام می دهند. این مسابقه تلویزیونی جنبه ورزشی و سرگرمی داشت که سال ۱۳۷۰ پخش می شد. در این برنامه، مجری هر بار در یک محل و یک مکان حضور داشت و کودکان و نوجوانان هم شرکت می کردند که به اجرای انواع شیرین کاری ها، بازی ها و مسابقات می پرداختند. این برنامه با نام طنز همراه بود و طراحی بازی ها و مسابقات را خود روشن پژوه به عهده داشت. یکی از ویژگی های متمایز این برنامه اجرای روشن پژوه بود که بسیار روان این برنامه را اجرا می کرد و ارتباط خوبی هم با بچه ها داشت. این برنامه تا کنون علاوه بر نقاط مختلف تهران در شهرستان های مختلف ایران نیز اجرا شده است.